Raport 2024 - ochrona środowiska i usługi komunalne

Do priorytetowych obszarów działań realizowanych na terenie Dzierżoniowa z zakresu ochrony środowiska i usług komunalnych należą przedsięwzięcia w obszarze gospodarki wodno-ściekowej, zanieczyszczenia powietrza, gospodarki odpadami komunalnymi, utrzymania czystości i porządku na terenach miejskich, w tym zieleni i miejsc aktywnego wypoczynku.

Działania realizowane w tych obszarach mają na celu tworzenie przyjaznych dla mieszkańców terenów, dostarczenie mieszkańcom dobrych usług komunalnych przy jednoczesnym eliminowaniu lub ograniczaniu negatywnego wpływu funkcjonowania miasta na otoczenie.

Gospodarka odpadami komunalnymi

> **Sprawy gospodarowania odpadami komunalnymi wytwarzanymi przez mieszkańców rozwiązywane są wspólnie z innymi gminami w ramach Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7. Oprócz Dzierżoniowa do ZGPD-7 należą również gmina Dzierżoniów, Niemcza, Bielawa, Pieszyce i Piława Górna.**
>
> Zgodnie z przyjętym statutem ZGPD-7 odpowiedzialny jest m.in. za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zlokalizowanych na terenie gmin członkowskich, podejmowanie uchwał związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, określanie stawek opłat dla mieszkańców oraz sprawozdawczość. System odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oparty jest na przepisach

określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uchwałach Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7.

Na koniec grudnia 2024 r. w systemie odbioru odpadów znajdowało się 68 556 osób:

- miasto Dzierżoniów: 24 080 osób;
- gmina Bielawa: 22 630 osób;
- gmina Dzierżoniów: 7 023 osoby;
- miasto i Gmina Pieszyce: 6 729 osób;
- miasto Piława Górna: 4 391 osób;
- miasto i Gmina Niemcza: 3 703 osób.

Odpady komunalne wytwarzane na terenie Związku ZGPD-7 przekazywane są do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), tj. Ekologicznego Centrum Odzysku przy ul. Ceglanej w Bielawie. RIPOK posiada instalację do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w tym instalację do prowadzenia kompostowania bioodpadów oraz instalację do doczyszczania selektywnie zbieranych odpadów. Podobnie jak w latach poprzednich, w ramach systemu odbioru odpadów komunalnych selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest dwoma metodami: metodą workową i metodą pojemnikową.

Metoda workowa prowadzona jest w zwartej zabudowie jednorodzinnej i oparta jest na gromadzeniu w plastikowych workach szkła, makulatury, metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych oraz bioodpadów w gniazdach segregacyjnych (w systemie dopuszczone jest także przydomowe kompostowanie).

Posegregowane odpady odbierane były przez cały rok w pierwszy poniedziałek, wtorek i środę miesiąca (dzień zależy od lokalizacji nieruchomości), a dodatkowo w okresie od kwietnia do października 2024 r. opakowania z metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe odbierane były w trzeci poniedziałek, wtorek i środę miesiąca.

Na pozostałych terenach miasta obowiązuje metoda pojemnikowa oparta na gniazdach segregacyjnych, które wyposażone są w pojemniki do gromadzenia szkła, tworzyw sztucznych, papieru oraz bioodpadów.

Uzupełnieniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) przy ul. Bielawskiej 15b w Dzierżoniowie oraz objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

PSZOK czynny jest 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty. Do punktu można dostarczyć bez dodatkowych opłat odpady komunalne z gospodarstw domowych, takie jak meble oraz inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano-remontowe (gruz bez zanieczyszczeń, płyty kartonowo-gipsowe, zużyty sprzęt elektryczny, odpady zielone (trawa, liście), przeterminowane leki, igły i strzykawki z iniekcji wykonywanych w gospodarstwie domowym, chemikalia i odpady niebezpieczne z gospodarstwa domowego (resztki farb, lakierów, klejów, rozpuszczalników, świetlówki i inne odpady zawierające rtęć, itp.), zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony z pojazdów użytkowanych w gospodarstwie domowym oraz posegregowane odpady z papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe, a także tekstylia i odzież.

W celu ułatwienia mieszkańcom pozbycia się odpadów wielkogabarytowych prowadzona jest objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych. W 2024 r. mieszkańcy w ramach systemu mieli możliwość 6 razy w roku przekazać w ten sposób odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony z pojazdów osobowych. Łączna masa odebranych od mieszkańców odpadów wielkogabarytowych wyniosła 962,66 tony, w tym w ramach zbiórek objazdowych 340,32 tony.

Od lipca 2022 r. na terenie Dzierżoniowa prowadzona jest także pojemnikowa zbiórka elektroodpadów – pojemniki ustawione są na parkingu przy Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym, os. Różane 22 A – parking, ul. Piłsudskiego 18 – parking przy Biedronce. Pojemniki stanowią uzupełnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie elektroodpadów, poza możliwością dostarczenia zużytego sprzętu do PSZOK lub oddania do sklepu przy zakupie takiego samego urządzenia (w ramach gminnego systemu zostało odebranych od mieszkańców 40,7 tony elektroodpadów).

Za 2024 r. gminy/związki międzygminne były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, rozumiany jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do

ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych, w wysokości 45% (w 2023 r. wartość ta była znacznie niższa i wynosiła 35%). W przypadku związków międzygminnych poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów wylicza się łącznie dla całego związku międzygminnego. Dla ZGPD-7 łączny poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów w 2024 r. wyniósł 34,73%.

Informacje dotyczące systemu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2024.

L.p.	**Wskaźnik**	**Jednostka**	**Wartość**
1	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu Dzierżoniowa	Mg/rok	8 718,05
2	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: papier i tektura	Mg/rok	875,8
3	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: opakowania z metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe	Mg/rok	720,11
4	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: opakowania ze szkła	Mg/rok	449,24
5	Masa odebranych odpadów wielkogabarytowych	Mg/rok	1 014,14
6	Masa odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Mg/rok	40,7
7	Masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Mg/rok	2 090,22
8	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	[%]	34,73
9	Informacja o osiągniętym poziomie składowania odpadów komunalnych	[%]	17,38
10	Liczba mieszkańców Dzierżoniowa objętych miejskim systemem gospodarki odpadami	liczba	24 080
11	Liczba gniazd do selektywnej zbiórki	szt.	98

Zestawienie zbieranych odpadów komunalnych w latach 2015-2024

Rok	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 01	Papier i tektura (15 01 01, 20 01 01)	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	Opakowania z metali (15 01 04)	Opak ze s (15 0
2024	8 718,05	875,8	odpady z metalu włączone do kodu 150106	720,1	odpady z metalu włączone do kodu 150106	449,2
2023	8 531,4	797,2	odpady z metalu włączone do kodu 150106	670,8	odpady z metalu włączone do kodu 150106	421,3
2022	9 084,6	1008,5	114,6	484,3	73,2	464,1
2021	9 427,3	966,5	93,3	447,3	80,8	486,3
2020	9 190,8	872,1	51,9	369,8	84,3	420,2
2019	10 878,9	1442,4	39,5	478,9	57,6	352,7
2018	11 344,7	1060,9	46,6	277,8	57,2	256,9
2017	11 293,1	414,8	273,2	-	-	270
2016	11 039,6	346	264,2	-	-	285,5
2015	10 493,4	331,6	252	-	-	205,3

W celu wykonania obowiązku odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ZGPD7 cyklicznie przeprowadza przetargi na świadczenie usług w tym zakresie. W 2024 r., podobnie jak w latach ubiegłych, usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych realizowało konsorcjum składające się z dwóch lokalnych firm: Przedsiębiorstwa Komunalnego z Dzierżoniowa i ECO Ekologiczne Centrum Odzysku z siedzibą w Pieszycach.

Wysokość opłaty ponoszonej przez mieszkańców w 2024 r. wynosiła 41 zł (stawka opłaty podwyższonej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wynosiła 82 zł). Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Dzierżoniowa w roku 2024 wyniósł 12 234 094,05 zł. Podobnie jak w

latach poprzednich największym wyzwaniem dla gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi jest uzyskiwanie coraz wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, zmniejszająca się liczba osób zgłaszanych w systemie oraz rosnące ceny usług w obszarze gospodarowania odpadami komunalnymi.

Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, należy do zadań własnych gmin. W przypadku Dzierżoniowa zadanie dostarczania wody, odprowadzania ścieków i ich oczyszczania zostało powierzone spółce komunalnej Wodociągi i Kanalizacja (WiK Sp. z o.o.).

Jedno z wielu specjalistycznych aut, które spółka WiK posiada w swojej flocie.

WiK Sp. z o.o. jest spółką międzygminną, w której udziały oprócz miasta Dzierżoniów posiadają także gminy: Dzierżoniów, Bielawa, Pieszyce, Niemca, Piława Górna. Sprawne funkcjonowanie systemu wodno-kanalizacyjnego i dostęp właścicieli nieruchomości do sieci wodno-kanalizacyjnych wymaga budowy nowych instalacji na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz prowadzenia stałych prac modernizacyjnych i remontowych.

Po zakończonym w 2016 r. pierwszym etapie międzygminnego projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego” (wartość całego projektu to ponad 104 mln zł, a poziom dofinansowywania z Funduszu Spójności wynosił 46,5 mln zł.) od 2017 r. do końca 2023 r. realizowany był drugi etap projektu, którego wartość wyniosła

ponad 53 mln zł (poziom dofinansowania 27,2 mln. zł). W 2024 r. wodociągi rozpoczęły przygotowania do realizacji trzeciego etapu projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego”, którego głównym celem jest rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie.

Ważnym zadaniem jest także budowa tranzytowej magistrali wodociągowej łączącej ucięcie wody na Jeziorze Bystrzyckim (zakład uzdatniania wody w Lubachowie) z siecią na terenie Dzierżoniowa i innych gmin będących w zasięgu sieci wodociągowej WiK Sp. z o.o.

Spółka poza zadaniami realizowanymi w ramach ww. projektu realizowała także inne zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Były to:

- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych (w szczególności przy ul. Marii Dąbrowskiej, ul. Przedwiośnie, ul. Słowiańskiej, ul. Wieniawskiego, na os. Kolorowym);
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie;
- kontynuacja zadania związanego z budową instalacji fotowoltaicznych na obiektach WiK Sp. z o.o.

Głównymi elementami systemu gospodarki ściekowej na terenie Dzierżoniowa są sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczalnia ścieków zlokalizowana przy ul. Brzegowej w Dzierżoniowie.

Sieć kanalizacji sanitarnej w Dzierżoniowie obejmuje swoim zasięgiem większość terenów zamieszkałych z wyjątkiem ul. Wiejskiej (obszar ten ze względu na ukształtowanie terenu oraz bardzo rozproszoną zabudowę wyłączony jest z obszaru aglomeracji) oraz część ul. Podwalnej (tereny zabudowy usługowej i przemysłowej). Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2024 r. wyniosła 78,72 km. Dzięki tak rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej liczba mieszkańców Dzierżoniowa korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej przekracza 99%. Na terenie Dzierżoniowa występują nieliczne nieruchomości, które mimo funkcjonowania w pobliżu sieci kanalizacji sanitarnej dalej posiadają zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Ścieki sanitarne z terenu Dzierżoniowa odprowadzane są do oczyszczalni ścieków przy ul. Brzegowej 144 w Dzierżoniowie, gdzie trafiają także ścieki z

terenu Pieszyc i Bratoszowa oraz od połowy 2024 r. ścieki z terenu gminy Dzierżoniów. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 7 500 m3/dobę, maksymalna przepustowość 18 000 m^3/dobę. W 2024 r. łączna ilość ścieków dopływających i oczyszczonych na oczyszczalni w Dzierżoniowie wyniosła 2 435,95 tys m^3 (w roku 2023 - 2 131,92 tys m^3 , w roku 2022 - 2 387,1 tys m^3). Zastosowana w oczyszczalni ścieków technologia oczyszczania umożliwia znaczącą redukcję zanieczyszczeń ścieków w zakresie BZT5, zawiesiny ogólnej, ChZT, a także redukcję biogenów, tj. zanieczyszczeń azotu i fosforu.

Oczyszczalnia ścieków spełnia wymogi prawne określone w pozwoleniu wodnoprawnym.

Spółka Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. jest też podmiotem odpowiedzialnym za dostarczanie wody dla mieszkańców Dzierżoniowa. Ilość wody dostarczonej w 2024 r. na teren miasta kształtowała się na podobnym jak w latach poprzednich poziomie i wyniosła 1 352 874,91 m^3, w tym dla gospodarstw domowych 1 053 159,09 m^3, przemysłu 110 168,80 m^3, pozostałych 18 189 516,09 m^3, na cele przeciwpożarowe 30,92 m^3.

Ilość dostarczonej wody w latach 2018-2024

Rok	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Zużycie wody ogółem, w tym (m^3):	1 315 367,7	1 310 690,92	1 295 893,47	1 301 246,51	1 291 154,55	1 264 967,50	1 352 874,91
Gospodarstwa domowe (m^3)	997 068,05	981 882,85	1 026 821,66	1 000 241,27	973 933,68	967191,86	1 053 159,09
Przemysł (m^3)	136 463,68	138 500,62	108 848,15	118 466,26	115 746,46	109 174,12	110 168,8
Pozostali (m^3)	181 731,34	190 177,85	160 135,85	182 511,47	201 377,01	188 590,34	189 516,09
P. poż (m^3)	106,63	129,60	87,81	27,51	97,4	11,18	30,92

Woda pitna dostarczana siecią wodociągową do mieszkańców Dzierżoniowa, jak i innych gmin, tj.: Bielawa, Piława Górna, Pieszyce, Niemcza, Gmina Dzierżoniów, spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia dotyczącego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z obowiązującym prawem w celu monitorowania jakości wody zostały wyznaczone, w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dzierżoniowie (PPIS), stałe punkty czerpalne. WiK Sp. z o.o. co roku opracowuje harmonogram pobierania próbek wody do badań, który zatwierdzany jest przez PPIS w Dzierżoniowie. Z przeprowadzonych badań wody realizowanych według ustalonego harmonogramu, sporządzane jest sprawozdanie, które następnie jest przekazywane do PPIS w Dzierżoniowie. PPIS prowadzi bezpośredni nadzór nad jakością wody do spożycia. Badania wody dla PPIS w Dzierżoniowie są wykonywane w laboratoriach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu.

W celu pełnej kontroli jakości wody punkty poboru próbek do badań zlokalizowane są w ujęciach wody surowej (ujęcia głębinowe, infiltracyjne i powierzchniowe), na stacjach uzdatniania wody, w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej po uzdatnianiu, a także w różnych punktach sieci dystrybucyjnej. Sieć wodociągowa zarządzana przez WiK sp. z o.o. - wodociąg publiczny Dzierżoniów - oparty jest na wodzie mieszanej powierzchniowo-wgłębnej (9 szt. ujęć głębinowych oraz 2 ujęcia powierzchniowe (jezioro Bystrzyckie w Zagórzu Śląskim oraz strumienie górskie zlokalizowane w Górach Sowich).

W 2024 r. PPIS w Dzierżoniowie pobrał do badania laboratoryjnego 16 próbek do analizy fizykochemicznej i mikrobiologicznej wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi. Nie zakwestionowano żadnej próby. Jakość wody dostarczanej do sieci wodociągowej kontrolowana jest na bieżąco także przez Laboratorium Badania Wody i Ścieków WiK Sp. z o.o. w Dzierżoniowie oraz zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez PPIS w Dzierżoniowie.

Z przedstawionych do PPIS pięćdziesięciu sprawozdań w trzech przypadkach wykazano przekroczenia parametrów. W przypadku każdego przekroczenia zostały podjęte przez WiK sp.z o.o. działania naprawcze, w wyniku których ponowne badania wykazały poprawne parametry. Wodociąg Dzierżoniów ze względu na jakość dostarczanej wody oraz stan sanitarno-techniczny ujęć i urządzeń wodociągowych został oceniony przez PPIS w Dzierżoniowie jako dobry.

Polityka jakości przyjęta przez WiK Sp. z o.o. i realizowana w laboratorium ma na celu zapewnienie wiarygodności i obiektywności wyników badań

(laboratorium posiada certyfikat akredytacji laboratorium badawczego). Woda dostarczana mieszkańcom Dzierżoniowa spełnia wszystkie wymagania jakościowe nałożone przez przepisy prawne. Informacja na temat jakości wody zamieszczona jest na stronie internetowej WiK Sp. z o.o. w zakładce „ jakość wody”.

Ścieki deszczowe i roztopowe z terenu Dzierżoniowa odprowadzane są siecią kanalizacji deszczowej do wód powierzchniowych. Ich łączna długość na terenie Dzierżoniowa na koniec 2024 r. wynosiła 67,10 km. W celu prawidłowego funkcjonowania sieci deszczowej w 2024 r. wykonano czyszczenie wpustów deszczowych, przeprowadzono czyszczenie separatorów substancji ropopochodnych i wykonano czyszczenie kanalizacji deszczowej (wytypowane odcinki kanalizacji deszczowej, w których zaobserwowano utrudnienia w odprowadzeniu wód opadowych i roztopowych). Na bieżąco usuwane były awarie kanalizacji deszczowej. Ponadto wykonane zostały prace konserwacyjne na rowach odprowadzających wody opadowe o łącznej długości 505 m, oczyszczono piaskownik wód opadowych w rowie przy ul. Ząbkowickiej oraz oczyszczono 320-metrowy odcinek potoku Słocina przy ul. Wesołej.

W celu ograniczenia zagrożenia powodziowego w 2024 r., w ramach porozumienia z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, zostały oczyszczone trzy odcinki koryta rzeki Piława (przy ujściu Potoku Brzęczek, przy moście przy ul. Kościuszki oraz przy ujściu Potoku Pieszyckiego) o łącznej długości 710 m.

Jakość powietrza

Monitoring zanieczyszczenia powietrza w Dzierżoniowie prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Pomiar dokonywany jest automatycznie w stacji pomiarowej na terenie Komendy Powiatowej Państwowej Staży Pożarnej przy ul. Piłsudskiego w Dzierżoniowie.

Na stacji pomiarowej do 2019 r. były mierzone następujące zanieczyszczenia powietrza: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM10. W chwili obecnej na stacji pomiarowej mierzone są wyłącznie wartości pyłu zawieszonego PM10. Wyniki dostępne są na stronie internetowej www.air.wroclaw.pios.gov.pl.

Średnioroczna wartość zanieczyszczenia pyłu zawieszonego PM10 w 2024 r. wyniosła 17,7 µg/m^3 (dopuszczalna wartość 40 µg/m3) i była niższa niż w roku 2023 (18,1 µg/m^3). Mimo nieprzekroczenia średniorocznej wartości w 2024 r. zostały zanotowane przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 (powyżej 50 µg/m^3). Dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego było 14 (przy wartości dopuszczalnej 35 dni). To o 3 dni więcej niż w 2023 r. i jednocześnie o 9 dni mniej niż w roku 2022. Najwyższa zanotowana wartość 24-godzinnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 w 2024 r. wyniosła 144,55 µg/m^3 (10 stycznia). Najwięcej dni w jednym miesiącu z przekroczeniami wartości dopuszczalnych 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 odnotowano w grudniu (26 do 30). Liczba dni z przekroczeniami w miesiącu: styczeń: 3 dni, luty: 1 dzień, marzec: 3 dni, kwiecień: 1 dzień, od maja do listopada: 0 dni, listopad: 1 dzień, grudzień: 5 dni. Ponadnormatywny poziom 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 występował w okresie grzewczym, co świadczy o dużym wpływie emisji z indywidualnych instalacji grzewczych na stężenia zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym.

Obok emisji z instalacji wpływ na notowane wartości zanieczyszczeń mają także warunki meteorologiczne panujące w danym okresie na określonym obszarze. Istotne znaczenie dla możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ma pionowy rozkład temperatury. Występowanie zjawiska inwersji termicznej (temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością) wpływa na utrudnienie pionowego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, a tym samym kumulowania się ich w przypowierzchniowej warstwie. Tego typu zjawiska występowały na terenie Dzierżoniowa, czego skutkiem były wysokie stężenia zanieczyszczeń pyłowych w dniach od 26 do 30 grudnia 2024 r.

Innym czynnikiem meteorologicznym wpływającym na jakość powietrza jest prędkość wiatru. Brak wiatru lub jego niewielka prędkość sprzyjają zwiększeniu poziomu stężenia zanieczyszczeń.

Przekroczenia 24-godzinnego pyłu PM 10 w latach 2015-2024

L.p.	Rok	Liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej (średnia wartość dobowa 50µg/m3)	Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej
1	2015	67	35
2	2016	64	35

L.p.	Rok	Liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej (średnia wartość dobowa 50µg/m3)	Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej
2	2017	50	35
4	2018	45	35
5	2019	34	35
6	2020	26	35
7	2021	35	35
8	2022	23	35
9	2023	11	35
10	2024	14	35

Ograniczenie niskiej emisji było i jest jednym z głównych celów ochrony środowiska w Dzierżoniowie. Do najważniejszych działań w tym obszarze należy zaliczyć przedsięwzięcia związane z likwidacją starych pieców opalanych paliwem stałym i montaż źródeł ciepła o niskiej emisji lub bezemisyjnych.

W 2024 r. na terenie Dzierżoniowa funkcjonowały programy umożliwiające dofinansowanie zmiany sposobu ogrzewania, tj. „Ciepłe mieszkanie”, „Czyste powietrze”, miejski program dotyczący mieszkań komunalnych (zwolnienie z czynszu w przypadku zmiany sposobu ogrzewania) oraz program wspierający przedsiębiorców realizujących zmianę sposobu ogrzewania. Ekologiczne źródła ciepła montowano też w ramach inwestycji i remontów prowadzonych w mieszkaniach komunalnych (DZBM Sp. z o.o.).

W wyniku tych działań w mieście ubyło 78 "kopciuchów". Łączna powierzchnia budynków i lokali, w których nastąpiła zmiana sposobu ogrzewania, wyniosła 7 163 m2. Najwięcej zadań dotyczyło zmiany sposobu ogrzewania z węglowego na ogrzewanie gazowe. Szacuje się, że redukcja pyłów PM10 wyniosła dzięki temu około 5,37 Mg/rok, pyłów PM 2,5 około 4,03 Mg/rok.

Inne działania sprzyjające ograniczeniu niskiej emisji realizowane w 2024 r.:

- modernizacje i remonty dróg gminnych - oprócz zwiększenia bezpieczeństwa i płynności ruchu prace te ograniczają uciążliwości związane z transportem, tj. zanieczyszczenie powietrza oraz hałas;

- sadzenie drzew i krzewów - w 2024 r. były kontynuowane działania mające na celu zwiększenie liczby drzew i krzewów na terenie Dzierżoniowa. Nowe nasadzenia były wykonywane przez miasto w ramach utrzymania zieleni miejskiej, a także przez inne podmioty w ramach działań promocyjnych oraz w ramach kompensacji przyrodniczych. Łącznie w 2024 r. zostały posadzone 322 drzewa i 1 380 szt. krzewów. W ostatnich pięciu latach na terenie Dzierżoniowa przybyło 2 407 drzew;
- rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej i podłączanie do niej nowych obiektów oraz modernizacja ciepłowni przy ul. Złotej w Dzierżoniowie - zadanie realizowane przez podmiot prywatny ZEC Zakład Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.;
- kontrole nieruchomości w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej prowadzone przez Straż Miejską (w 2024 r. były 82 takie kontrole).